

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési ár:

Negyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,

hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílttéri közleményeket a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

Országos iparfejlesztő bank.

Mindjobban megerősödik a közhangulatban az a gondolat, hogy a magyar ipar fejlesztése sikeres csak úgy lehet, ha egy országos iparfejlesztő bank létesül. Dr. Bihari Mór, az országos iparpártoló szövetség alelnöke irt most figyelemre méltó cikket arról, hogy az ilyen intézménynek mik volnának a feladatai. A cikk érdekesebb részeit ime itt közöljük:

Mik lennének feladatai egy iparfejlesztési banknak?

1. Bel- és külföldi gyárosokkal együtt iparvállalatokat létesítené és pedig részint a kormány útmutatása mellett, részint a gyakorlati élet terén szerzett tapasztalatok alapján.

2. A meglévő gyári vállalatokat — akár részvénytársasággá való átalakítás, akár pedig hosszabb lejáratu kölcsön útján — finanszírozni és fejleszteni.

3. Keresni és közvetíteni az érintkezést a tüke és vállalkozási hajlam közt.

4. Ipari vállalatoknak számlakivonataikra megfelelő arányú kölcsönt adni.

5. A magyar kereskedőket a külföldi gyarak nyomasztó hitele alól felszabadítani s így a magyar kereskedelmet a nemzeti célok szolgálatába beállítani.

6. Az egyes gyári vállalatok gyártmányainak eladását közvetíteni (taktárak, árúházak, kiviteli képviseletek.)

7. Az állami támogatások pénzügyi műveleiteit az eddig szubvencionált gyárakról az állam részére lebonyolítani.

8. A kormány és a külföldi gyárosok közt új s a banktól független telepek létesítése tekintetében az összeköttetéseket és az érintkezést létesíteni.

9. A bank által létesített vagy támogatott összes vállalatok pénzügyi teendőit mint egységes központ ellátni.

10. A létesített gyárak részére szükséges nyersanyagokat központi kezelés útján beszerezni.

Az egyes vállalatok létesítéséhez a szükséges alapítási tőkéket részint a bank, részint az egyes vállalkozó gyárosok, részint a nagyközönség részvényjegyzése alapján nyújtanák. Ily módon tehát, ahogy ezt az ipareros nyugoti államokban tapasztaljuk, az egész magyar közönséget belevonnák a közgazdasági érdekközösségbe és ezzel a közönség érdekét a közgazdasági kérdések iránt ébresztenék s állandóan ébren tartanók, viszont az egyes önálló vállalatok, mint részvénytársaságok részvényeinek elhelyezése által újra felszabadítanók a

bank tőkéjét, hogy ily módon ez újabb és újabb vállalatokba legyen elhelyezhető.

Ezen törekvésünknel számítanánk a gazdaközönség élénk részvételére is, nemcsak azért, mert programunk az, hogy elsősorban oly iparvállalatokat létesítsünk, amelyek a magyar föld termékeit lennének hivatva feldolgozni, hanem azért is, mert az életeres ipar a földmivelés és általában az őstermelés szempontjából nagy fontossággal bír, mert annak nemcsak anyagát dolgozza fel és így jobb értékesítését mozditja elő, hanem terméneinek nagy fogyasztója s így fejlesztésében a földmivelést a külföldi piactól függetleníti, biztosítván a nagyobb belsőli fogyasztást.

De épp így bele kívánjuk vonni mozgalmunkba a hazai kereskedelmet is, amelynek nemcsak hiteligenyeit elégíteniük ki, amennyiben azok a hazai iparfejlesztéssel kapcsolatba hozhatók, hanem amelynek elsőrangú érdeke, hogy egy fogyasztó, hitel- és fizetőképés társadalomnak álljon a szolgálatában. A kölcsönösség tehát, amely a földmivelés, ipar és kereskedelem között mutatkozik, mind a három nagy gazdasági tényezővel éreztetni fogja megtermékenyítő és ételő hatását.

Hogy minő sorrendben alapíttassanak a gyárak, ennek megállapítása tekintetében a kormány bizonyosán készséggel fogja a bankot támogatni, de a kereskedelmi minisztérium által kidolgozott emlékirat az iparfejlesztésről ehez már is elegendő irányelveket állított fel. Hiszen ez emlékirat bő adatokkal és érvekkel igazolja, hogy a fonó-, szövő- és ruházási ipar, a vas- és fém ipar, a bőripar, a fa- és agyagipar terén mily nagy jövő vár a vállalkozási kedvre, hiszen a statisztikai adatok, amelyek szerint a pamutszövév terén csak 3.56 százalék, pamutvászonból 28.24 százalék, gyapjuszövévből 9.59 százalék, lenvászonból 6.63 százalék, selyemszövévből 1.17 százalék, papírból 4.3 százalék, mezőgazdasági gépekből 46 százalék, a gyümölcs- és főzelékkonzervekből 6.5 százalékot képes a hazai termelés fedezni, — a közszükségnek megfelelőleg fognak munkásságunkat irányítani. A másik szempont pedig az lenne, hogy elsősorban oly iparágakat teremtsünk, amelyeknek anyagát bőven termi a magyar föld s oly vidékeken helyezzük el, ahol a természeti feltételek, a nép hajlama, szokásai indokolják az egyes gyárak létesítését.

Amely iparágakban hiányzik a kellő szakképzettség s képzett munkástörzs, s azoknál a hiányokat oly módon vél-

jük pótolhatni, hogy az egyes gyárak vezetésére, a hazai munkások betanítására külföldi elsőrangú szakértőket és előmunkásokat szerződtetnénk.

De hisszük és vállaljuk, hogy egy nagyszabású iparpolitika átalakítólag fogna hatni az egész közgazdasági és társadalmi életünkre, mert tekintve attól, hogy számos technikusként, vegyésznek, szakembernek, hivatalnoknak, munkásnak biztosíthatná a megélhetést, az életpályák megválasztására is előnyös befolyást fogna gyakorolni, amidőn az ifjuságot praktikus, gazdasági produktív életpályánakra fogna megnyerüni. Hogy pedig ez a politika nemzetfenntartó fontossággal bír, kenyeret, megélhetést adván azoknak, akik most idegenbe kénytelenek vándorolni, oly igazság, amelyet külön hangsúlyozni nem is kell.

Ami a vállalat rentabilitását illeti, a dolog természetében fekszik, hogy ezt ma még pozitív számadatokkal kimutatni nem lehet.

Azonban reá mutathatunk oly körülményekre, amelyek a befektetendő tüke kellő gyümölcsötötését biztosítani fogják. Ilyenek:

1. hogy hazánkba a behozatal külföldről évenként több mint 1300 millió korona, amely összeg túlnyomó része külföldi ipargyártmányokra esik;

2. hogy az 1890. XIV. t.-c. — amely a hazai ipart támogató pénztézeteknek adható állami kedvezményekről szól — felhatalmazza a pénzügyi- és kereskedelmiügyi minisztereket, hogy oly részvénytársaságnak, amely legalább 5 millió forint (10 millió korona) alaptőkével alakul s amely alapszabályai szerint főcélul új iparágak létesítését és meghonosítását stb tűzte ki, megadhassa a következő kedvezményeket:

a) felmentést a részvénytársaság megalakulásával, a részvények első és tükefelemelés céljából történő további kibocsátásával járó minden bányeg- és jogilleték fizetése alól;

b) 15 évi adómentesség engedélyezhető 6 százalékot meg nem haladó jövedelem után;

3. hogy az 1899. 49 t.-c. alapján az egyes gyári vállalatok kaphatnak:

a) állami pénzbeli támogatást, amely a gyakorlat szerint a befektetendő alaptüke szerint 15—30 százalékot tesz ki;

b) 15 évi adómentességet.
S remény van, hogy az 1899. 14. t. c. módosítottani fog oly értelemben, hogy a taxatív felsorolás mellözésével a törvényben biztosított kedvezményben részesedni fognak mindazon vállalatok,

amelyek oly cikkeket állítanak elő, melyekkel a fogyasztás jelentékeny részét fedezhetjük.

4. Hogy a községek rendszerint ingyen építési területet és építési anyagot szolgáltassanak a vállalatok részére.

5. A községállásokban leendő részvételre vonatkozólag a minisztérium által kiadott emlékirat kilátásba helyezi, hogy törvényileg ki fog mondatni, hogy az ipari szükségletek hazai beszerzésének kötelezettsége nemcsak az állami hatóságokra és intézetekre vonatkozzék, hanem a törvényhatóságokra, városokra és községekre is.

6. Hogy a törvényhozás első tendői közé fog tartozni a hazai ipar megvédése a visszaélések ellen.

7. Hogy az állam, a hatóságok s a közlekedési eszközök évi szükséglete (államvasútak, posta, kórházak, katonaság, iskolák, dohányjövendék, stb.) meghaladja az évi 200 millió koronát.

8. Hogy a hathatós kivitel szabályozása a kormány és az érdekelt szakörök állandó figyelmének a tárgya.

9. Hogy az országban mindinkább megérlelődik az a tudat, hogy a magyar társadalomnak nemzeti és anyagi érdeke s létfeltétele a hazai ipar támogatása.

A rabmunka kérdése. Par héttel ezelőtt az igazságügyminisztérium egy rendeletet adott ki, mely eltiltja a közgazdasági hatóságokat attól, hogy a hazai körüli való munkákat rabokkal végeztessék. Ennek a humánus rendeletnek a kapcsán megint napirendre kerül az ennél sokkal fontosabb ipari rabmunka kérdése, melyről egy olvasónk a következő észrevételeket közli velünk.

A rabipar kérdése úgy bukkan fel nálunk időnkint, mint a tengeri kigyó, vagy a fumei cápa. Csak hogy míg a tengeri kigyó mészbe alakul s a fumei cápa sokszor — kacsa, a rabipar ténny, nagy kárára és állandó veszedelmére a kisiparnak.

Miért? — arra könnyű a felelet. A rabipar olcsón vásárolja az anyagot az állam pénzén. Bezzeg ha valamelyik kisiparos kérné az államot, hogy vegyen neki anyagot, kinevetnék, ha be nem csuknák. Ellenben a rabiparnál ezt természetesnek tartják, s mivel ott a munkás nem kap fizetést, természetes, az árúja sokkal olcsóbb, mint a kisiparosé.

Az ilyen panaszokat a humanizmusra való hivatkozással szokták elintézni. Valami igazság van az érvelésben s a szabaduló rabnak a saját keresményéből való szegélyezése mindenesetre okosabb eljárás, mint a néhai rabsegélyező egyletek, amelyek csak akkor segíthetnek valakit, ha előzőleg büntetést követett el. De az megint nem fér meg a humanitással, hogy ingyen munkások produktumaival maga az állam rontsa meg az adófizető polgárait. Pedig erre tudunk konkrét esetet. Néhány évvel ezelőtt éppen mi is írtunk róla, hogy a kosárfonó rabipar csájára elé állította azokat a kosárfonókat, akiknek még nem volt szerencséjük börtönbe kerülni.

Pórbalkozott ugyan az állam más irányban is, földműves munkánál foglalkoztatva a rabokat. Sok egyéb nehézségtől eltekintve, ez csöbörből vederbe munka lenne. A rabiparos konkurenciát csinál a kisiparosnak,

a rabföldműves konkurenciát csinálna a konyhakertészeknek.

Egy helyes megoldása volna a kérdésnek s ezt ajánlanánk az új kormány figyelmébe. Foglalkoznék a rabipar olyan dolgokkal, melyeknek polgári ipara az országban nincs, melyekért tehát milliók vándorolnak ki külföldre. Ha ezt tenné a rabfoglalkoztatás, nemcsak humánus dolgot tenné, hanem közgazdaságilag hasznosat is míg ma csak kárt csinál az amúgy is pusztuló kisiparos osztálynak.

Tulipán ünnep.

Nagy sikerrel és fényes eredménnyel folyt le f. hó 17 én városunkban a szentesi jótékony nőegylet által rendezett Tulipán-ünnep. Ezen az ünnepen résztvett Szentes város egész társadalmá, úr és paraszt, öreg és fiatalok, férfiak, nők egyformán. Szép ünnep volt, mert mindnyájan ott voltunk; ebből a széthúzó s mesterségesen darabokra osztott társadalomból mindenki, anélkül, hogy az ünnepély összhangját és méltóságát egyetlen diszonáns hang megzavarta volna.

Igazi ünnep volt, mert azok a hazafias eszmék, amelyek a »Tulipán«-mozgalmat megteremtették s a melyeknek nálunk is lelkes hirdetői és terjesztői akadtak, élénk visszhangra találtak annak a sok-sok ezer magyar embernek lelkében, akik az ünnepélyen részt vettek, s akik ott a hazafiság igaz érzelmétől áthatva, mindnyájan érezték és megértették, hogy mindenkinek aki magyarnak született, kötelességei vannak hazája iránt, ezt a hazát mindannak pártolása által, ami nemzeti, ami magyar s mindannak kiküszöbölése és kiirtása által, ami a magyarok jóléte boldogulása ellen tör s ami az ország nemzeti fejlődését és vagyoni megerősödését akadályozza, bűnös eszközökkel önző, idegen érdekeket szolgál, — a magyar hazát nagygya, hatalmassá tenni.

A Tulipán-kert szövetség f. hó 17-én Szentesen is megalakult, nagy jelentőségű és országos érdekű feladatok és célok megvalósítását írva zászlójára. Ezt a hazafias szövetkezést örömmel s lelkünk teljes melegevel üdvözöljük s kívánjuk, hogy nagy feladatainak elérésében s jövő munkálkodásában egy o ly fényes siker koronázza törekveit, amilyen sikerrel tudta egyesíteni és egybeforrasztani a hazafiai érzés szent tüzében e város társadalmának minden rétegét megalakulása verőfényes ünnepén.

A Tulipán-kert szövetség helybeli fiókjának tényleges megalakulása délelőtt tíz órakor ment végbe a vármegyei székház disztermében, és az alakulás főérdekesége volt C i c a t r i c i s Lajos dr. alispán ünnepi beszéde. Eredetileg úgy volt ugyan tervezve, hogy ez az ünnepi beszéd a matinén hangozzék el, a rendezőség azonban akképen intézkedett, hogy az ünnepély ezen kiemelkedő aktusa a megalakulás külső fénye és jelentőségének kiemelése érdekében az alakuló közgyűlésre helyeztetett át.

Az alakuló közgyűlés délelőtt tíz órakor kezdődött. A szép számú közönség, melynek sorai között a szentesi úri asszonyok a legnagyobb számmal voltak képviselve, az egész közgyűlést termet betöltötte. A hivatalos aktust Nagy Ferenczné nőegyleti elnöknő mint az alakuló gyűlés elnöke nyitotta meg, akinek felkérésére C i c a t r i c i s Lajos dr. alispán elmondta gyönyörű ünnepi

beszédét, melyben üdvözölvén a megindult hazafias mozgalmat, változatlanul nagy horderejt, főképen kiemelve azt, hogy ez a mozgalom hivatva van a nemzeti erőket, melyeket az ellentétek küzdelme, a viszály, a gyűlölködés megbénított, visszaszerelni s ez által az országot hatalmassá és boldoggá tenni. A lelkes ováció után, melyben az alakuló gyűlés az ünnepi szónokot részesítette, Z s o l d o s Ferencz nőegyleti titkár indítványára a gyűlés az ünnepi szónoknak köszönetet szavazott. Majd B u g y i Antal ismertette a mozgalom előzményeit s előterjesztette a Tulipán-szövetség tisztikarának megválasztására vonatkozó javaslatát, melynek elfogadása után a tulipán-egyesület tisztikarába a következőket választottak be:

Elnökök: dr. C i c a t r i c i s Lajos, Fekete Marton, Szathmáry Ede, dr. Matéffy Ferencz.

Elnöknők: Nagy Ferenczné, özvegy Stammer Sandorné, Kiss Zsigmondné, dr. Csató Zsigmondné, Fekete Martonné.

V a l a s z t m á n y i elnök: dr. Matéffy Ferencz.

A l e l n ö k n ö k: Szeder Jánosné, ifj. Vecsery Jánosné, Gerőcz Lajosné, Mojszik Lajosné, Banfalvi Lajosné.

T i t k á r o k: dr. Szathmáry Mihály, dr. Csergő Károly. — És 100 tagú nőválasztmány.

Ezzel a Tulipán szövetség megalakulása kimondott.

Az ünnepélyes megalakulást tizenegy órakor a városi színházteremben tartott matiné követte, nagy és díszes közönség jelenlétében. Az ünnepély első pontja B u g y i Antal városi főjegyző ünnepi beszéde volt, melyet B ö s z ö r m é n y i Jenő cv. ref. jelkés olvasott fel az ő melegszenetű hatalmas organumával és kiváló előadó képességével, kiemelve a beszéd hazafiai érzéstől mélyen áthatott gondolatainak meggyőző erejét és költői szépségeit. Ezután Matéffy Margit szavalata következett, melynek temperamentumos és ügyes előadásával lelkes tapsok és általános tetszészét aratott. Majd C s e r g ő Károly dr. szavalt el — erre az alkalomra külön zenekisérettel betanulva, egy lelkes hazafias költeményt, hűvel és gyújtó hatással, úgy, hogy frenetikus tapsoknál zúgott fel, ahogy hallgatóit magával ragadta.

A matiné műsorát a szentesi Daloskör több, precíz összetanult és művészi előadott énekzsámra egészítette ki.

Ezzel a Tulipán-ünnepély véget ért.

Délután a nőegylet népünnepélye folyt le a Szécsenyi-ligetben, óriási közönség részvételével mellett. Este pedig az ünnepségeket a katona zenekar hangversenye fejezte be, a Petőfi-szálló kerthelyiségében, ahol nagy és előkelő publikum gyönyörködött a katona zenekar kiváló tőkélyű játékában; sőt a fiatalok behurcolkodott a színházterembe, ahol kedélyes kis mulatságot rögtönzött s elfelejtve a katonazenét virradtig táncolt a talp alá való cigánymuzsika hangjai mellett.

U j d o n s á g o k

S z e n t e s, 1906. június 21.

— A vetések állása. A m. kir. földmívelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítókól beérkezett jelentések szerint a sok eső és hűvös idő következtében a kőd gyakoribb volt s így a rozsdás búzát, néhol az árpát és zabot is ellepte. Az időjárás még ma is rendellenes és káros hatása nyilván-

való, különösen, azokon a részeken, ahol a vetések a zaporok miatt egyre masra megdőltek s felkelésük iránt a bizalom is csökkent. Szörványosan az izzög is mutatkozik, úgy a búzában mint az arpában, de eziránt az aggodalmak nem nagyok. A hernyók szokatlan nagy mennyiségben lepték el a gyümölcsfákat s jelentékeny kárt okoztak. Szarazabb és melegebb időre nagy szükség van már országszerte. Igen sok helyen megakadt ugyanis a tengeri, répa, burgonya szokatlan nagy mennyiségben lepte el a gyümölcsfákat s jelentékeny kárt okoztak. Szarazabb és melegebb időre nagy szükség van már országszerte. Igen sok helyen megakadt ugyanis a tengeri, répa, burgonya, dohány és szőlő megművelése. A lekaszált széna sokat veszített minőségében, valamint löhere, lucerna és búkköny. A kalaszosok közül a búza kissé visszaesett és megdülés következtében szemfejlődése is veszélyeztetve van, mindazáltal a termésállítások ma is biztatók. A rozs szemfejlődésének előnyei a természetkatasok részben javítottak mindazokon a vidékeken, ahol a ködös időjárás hatványai nem mutatkoznak. Javult országos átlagban az arpa is, csak a zab stagnál. A repce aratását az eső akadályozza. A burgonya és kerti növények általában jól fejlődnek és igen jó termést ígérnek. A szőlőkben a munka lassan halad, bár néhol a szőlő szépen mutatkozik. A várható megközelítő becslési eredmény: búza 4610 millió métermasza, rozs 1288 millió mm., arpa 1279 millió métermasza, zab 1127 millió métermasza.

— **Magyar fölrás a kaszárnyákon.** A magyar delegáció hadügyi albiztoságának szombati ülésén Semsey László szóba hozta a Tisza-kormányának a hadügyminiszterrel létrejött ama megállapodását, hogy a tisztán törvényhatósági kaszárnyákon a felírás csak magyar lesz, a kincstári épületek pedig magyar és német s a megállapodás ellenére a kincstári kaszárnyaeépületek felírása a legtöbb helyen még mindig kizárólag német nyelvű. Nyilván e felszólalás folytán a közös hadügyminisztérium a vára t i r e n d e l e t e t küldött azonnali végrehajtás és további intézkedés céljából az összes magyarországi parancsnokságokhoz, amelyben cseledek, hogy az államkincstár tulajdonában lévő összes magyarországi kaszárnyákon és katonai kezelési épületeken a német nyelvű felírás mellett magyar nyelvű felírások alkalmazassanak. A hadügyminiszter a rendelet végrehajtásáról jelentést kér.

— **Mezőssy az aratósztrájkról.** Törökzentmiklós — mint onnan jelentik — telkes ünnep keletében ulti meg az ottani »Első Földmívelési Kör« fennállásának 25 éves jubileumát. Az ünnepen, melyen Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, a kör diszelnöke és Dara nyi Ignac földmívelésügyi miniszter is képviseltették magukat, megjelent Mezőssy Béla földmívelésügyi államtitkár is, aki ez alkalommal tartott beszédében érdekes kijelentéseket tett az aratósztrájk dolgában.

»A magyar állam erceje — mondotta beszédében — a magyar föld jövedelmezőségéből táplálkozhatik csupán. Nekünk, akik ezt tudjuk és érezzük, már csak ez okból is rajta kell lennünk, hogy a magyar föld jövedelmezőségét a lehetőségig fokozzuk és növeljük. Minden törekvésünk, minden vágyunk: a magyar nép jólétét emelni. Most, amikor igazgató járnak szerte e hazában, visszavonást, dologtalanságot és veszélyt akarva felidézni egy átkos, letűnt rendszer utóhatásaként, a kormányt a rágalmak özönével árasztják el, felemelt fővel, nyugodt lélekkel állíthatom, hogy a kormány ígérteit az utolsó betűig meg fogja tartani. A kormány programja: jogot és földet adni a népnek. És mi e programot, ha Istenünk és a magyar nép bizalma úgy akarja, becsülettel be is

fogjuk váltani. Zéért, tisztelt barátaim, ha a ti békés körötökbe is eljőnnének lopva, settenkedve — az éj leple alatt, — a nép pénzéből élő népparátok: ne higgyetek ámitó szavuknak! A magyar föld dusan tárja elétek áldással megáldott kincseit; aki arra biztat, hogy az Isten áldását az ember keze meg ne munkálja, be ne takarítsa: az rossz úton jár, az gonosz ember! Lába után pusztulás és nyomor terem, Az állam erceje biztosítani fogja a törvény uralmát mindenütt, mindenkiel szemben. Hiszem, hogy erre itt egyáltalában nem lesz szükség. De meg kellett azt nyitlan mondanom, hogy bárki is az ellenkező híreszteléseknek hitelt ne adjon.

— **Halálozás.** Tizenkilenc év viruló tavaszkorában szakadni el az élettől, ragadtatni ki gyilkos kór által szeretneink ölelo karjai közül: megrendítő, kegyetlen sors, melynek szörnyű csapását a hatramaradotakra nézve csak a bölcs isteni végzésben való hitbeli megnyugvás teheti valamennyire elviselhetővé. Egy — rövid idő alatt még életének joggal örvendő fiatal élet pusztulása váltja ki belőlünk ezt a gondolatot, a gyászos hír, mely e pusztulást tudtunkra adta, — hogy Csúcs Rózsika életének 19 ik évében ragadta ki szerettei köréből f. hó 18-án a körültevelten halál, mely őt magának a pusztító tudóvetsben rövid idő előtt eljegyezte. Egy nagy kiterjedésű, közbecsülésben álló családot döntött mély gyászba ez a haláleset s a részvét általános, imponans módon is nyilatkozott meg a megrendítő haláleset fölött az elhunyt f. hó 19 én délután végbement temetésekor, — kinek haláláról a gyászoló család a következő jelentést adta ki.

»Dunás Varga Sándor és neje Kispál Julianna mint nevelő szülői, Csúcs János mint édesatyja, az alulírottak nevében is fajdalomtól lesújtott szívvel jelentik, hogy kedves leánykájuk, illetve testvérük és rokonuk: Csúcs Rózsika életének 19 ik évében, hosszú kínos szenvedés után, f. hó 18-án reggeli 5 órakor az Urban csendesen elhunyt. Kedves halottunk hült tetemet f. hó 19 én délután 4 órakor fogjuk a III. tized 107. számú gyászhatózt, az ev. ref. egyház szertartásai szerint, az alsópárti ev. ref. sírkertben örök nyugalomra helyezni. Béke legyen porai fölött!

— **Mótorközlekedés Szentes és Vásárhely között.** Örömmel értesülünk róla, hogy Mindszenten üdvös mozgalom indult meg, melynek célja az, hogy Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert, akit július 1-én, a vásárhelyi kereskedő ifjak tulipán-ünnepéjére Vásárhelyre várnak a zászlószentelésre, a községből ez alkalommal egy nepe-sebb küldöttség keresse fel a Szentes és Vásárhely közötti vasútvonalon a mótoros közlekedés életbeléptetése végett. Nevezetesen kéni fogják, hogy egy mótoros Vásárhelyről reggel 5 órakor induljon Szentesre, csatlakozással az innen reggel 7 órakor Szolnok, illetve Budapest felé induló vonathoz, viszont Szentesről d. u. 1 órakor indulna 1 mótoros, Vásárhelyre, csatlakozással d. u. 3 órakor a szegedi, csaba-aradi és makó n-szentmiklósi vonatokhoz. A mindszentiek eszméjét közfoglalmi érdekből olyan üdvösnek tartjuk, hogy az abban való részvételre szükségesnek tartjuk a vármegyei törvényhatóság mint vasút-tulajdonos és Szentes város előjáróságának figyelmét is felhívni, mert Szentesre nézve nemcsak közfoglalmi, hanem anyagi érdekei szempontjából sem lehet közönyös az, hogy a szentes-vásárhelyi vonalon is mielőbb mótorközlekedés lépven életbe annak egy reggeli vonatával Mindszent és Szegvár népe a szentesi napi piachoz közelebb kapcsoltsák és nem lehet közönyös

Szentesre, mint vasúttulajdonosra az sem, hogy a Vásárhelytől kezdődően Budapestre utazók egy jelentékeny részét a maga vasútjának megnyerje.

— **Mind elviszük a legények elejét.** Hcj, hogy minden jónak vége szokott egyszer lenni. Olyan jó dolog volt az az ex-lex. Olyan szépen kezdtünk berendezkedni arra és beleélni magunkat a gondolatba, hogy sem adót nem szab a d fizetni, mert ez hazaarulás, sem a fiainkat nem viszik el katonának, mert ez — alkotmány- és törvénysértés volna. Aztán most egyszerre vége szakad ennek az eldoradói szép állapotnak, — behajlítjuk rajtunk újfent az adót — a hátralékot is és újfent elviszük katonának a legények elejét, — bizony azokat is közülük, akik tavaly lettek volna állítaskötelesek. A mult évi veradóilletéket most szedi be rajtunk az állam, most kezdődtek, a tegnapi napon Szentesen az ujoncosás napjai melyek alatt megnepesül a kínai fal és a vármegyehez hozzoldala közt elvezető útca sor alá kerülő legényekkel, meg ezek kíséző szüveivel, jóbarátaival és a bamészködő kíváncsiak seregével. Bent a vármegyeaházán, a városi központi irodahe-lyiségben legény legény után járul a mérték alá és aki »t a u g l i c h e« közülük, rövidesen be is kell most annak rukkollnia katonákhoz, mert 1—2 hónap és újra soroznak — hogy kivegyék a f. évi katonaaanyagot is a legények sorából. Tegnap, a sorozás első napján 139 legényt találtak katonasorra alkalmaznák.

— **Pályázat méhészeti tanfolyamra.** A gödöllői magyar királyi állami méhészeti gazdaságban szeptember hó tizenötödikén kezdődő két éves méhész-munkástanfolyamra pályázatot hirdet a földmívelésügyi miniszter. Az idén hat egyént vesznek fel a méhészeti gazdaságba. Pályázók csak olyanok lehetnek, akik tizenhatodik életévüket betöltötték, de még harminctödik életévüket nem haladták túl. A felvételt kérő folyamodványokat a földmívelésügyi miniszterhez július 31-ig kell benyújtani. A fölveendő egyének a telepen szabadlakást és államköltségen teljes ellátást kapnak. A méhészeti gazdaság adja könyveiket és műszereiket is, czenkívül évenként hatvan korona ruhapénzt kapnak.

— **»Cszimadia, maradj a kaptafánál.«** Ez a közmondás alkalmazható arra a kis bűnügyre, amely most a szegedi törvényszék felebbviteli tanácsát foglalkoztatta. Puljer János dorozsmai borbélymester nem szivlelte meg ezt a mondatot. Nem maradt a borotva, meg az ollu mellett, hanem nagy előszeretettel forgatta a foghúzó vasat is. Mult esztendő telén egy-egy fogat húzott Lippai Gyula és Szűcs Erzsébet dorozsmai lakosoknak. A műtét nem sikerült, a fog elpattant és a páciensek arra földagadt. A borbély ezért a bíróság elé került közigazsávsági kihágás címén. A szegedi büntetőjárásbírósgát fölmentette Puljert, azonban a felebbviteli törvényszék 2 napi fogházra büntette.

— **Buffalo Bill.** Ezen nyár legkedvesebb mulatságai közé hazánkban bizonyára Buffalo Bill Wild-West látványossága és az ő Rough Riders csapatja fog tartozni. Ezen látványosság legfőbb érdeme, hogy nemcsak mulattat, de tanít is. A cselekvések és történetek nem gyöngöe utazatok, hanem természetű masolatok. Azok, akik ezen látványosságnál közreműködnek, olyanok kiknek ezen mutatványszámuk, egés életükben mindennapi foglalkozásuk volt. Vadlovakon szágulda ügyesen vetik a lassót, mutatnak mindenféle levasztiklét és az amerikai sivatag feltűntet keltő léteket.

Minden férfi és asszony, fehér vagy

rézbőrű, ezen történeteknél, melyeket Wild-West látványosságában bemutat, jelen volt. Az előadás nagy fölvonulással kezdődik, a Rough Riders-csapatok Cody vagy Buffalo Bill (bivalyölő) vezetése alatt. Az ezen fölvonuláson résztvevő japánok, kozákok, arabok, mexikóiak, kubaiak, gauchok, rézbőrűek és Cowboy-k, mind ügyességükről és lövészetükről híresek. Látjuk aztán a rézbőrűek támadását, az amerikai sivatagra kíváncsiorókra, mely azonban a kémektől és Cowboy-k által hősiesen visszaveretik.

Egy Mexikói csapat a Lasso-dobásban való ügyességét mutatja be. Kozákok a Kaukázusból a leggyeszebb lovasmutatványokat viszik végbe. A Lasso-vadászat az amerikai Cowboy-k által nagyon mulatságos.

Az egyesült államok lovassága mostanában egyedül álló katonai gyakorlatokat mutat. Kis rézbőrűek nyereg nélkül versenyeznek.

Továbbá bemutatja ez a látványosság a rézbőrűek egy támadását egy póstakocsi és egy telepes erőssége ellen, a régi Pony express levélkezelést és egyikét a legrikább határháborúknak a Little Big Horn-on. Azok, akik az amerikai történetben jártasak, emlékezni fognak az 1876. évi háborúra, mely «Custer véres veresége»-név alatt ismert. Minden mi a párizsiaknak is bűmlátat a Mars-mezőn felkelte, hasonlóképp Cody ezredes látványosságában nálunk is lesz látható július 3-án, amikor Buffalo Bill világhírű óriás-capata egy napra Szentesre érkezik.

Köszönetnyilvánítás.

Rokonainknak, jóbarátainknak és ismerősöknek, akik felejthetetlen emlékü jó lenyunk, illetve testvérünk, Csucs Rózsi f. hó 19-en végbement végtesztességétől megjelenni és imponans megnyilatkozott részvétükkel mérhetetlen fájdalomunkat enyhíteni szivesek voltak, ez úton fejezzük ki hálás köszönetünket.

Szentes, 1906. június hó

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejthetetlen jó feleségem, illetve édesanyám, Dékán Julanna végtesztességétől, f. hó 17-én megjelenni szivesek voltak, ezúton mondunk szívből jövő hálás köszönetet

Dobos Ferenc

és családja.

Felöltszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Kadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda

Tánciskolai értesítő.

Tisztelettel hozom az úri közönség szíves tudomására, hogy az iskolai szünidő alatt

táncztanfolyamot

nyitok s miután már számos úri család megvan győződve tanításom helyességéről és annak pontos betartásáról — bator vagyok magamat ez időben is szíves pártfogásukba ajánlani.

Előjegyzéseket a tanfolyamra vasárnaponként délután 2—4 között eszközölöm a kispactéri 1 és 48-as kör helyiségében.

Felkészítésre vasárnapokon a déliótti órákban, házakhoz készséggel ki megyek.

A tanítás július 2-án veszi kezdetét.

Szíves pártfogásért escedez:

Kiss Károly,
okl. táncitanító.

Lakik: IV. t. 788.

Kiadó lakás.

A III. 45. sz. háznál három úcai padolt szoba, előszoba, konyha, kamra f. é. július hó 1-től kiadó. Értekezni lehet a fenti számú háznál özv. Balogh Benedeknél.

Néh. Szűcs Dániel örök. nagy-hegyi 4 hold szőlőjűk, valamint a nagy-nyomáson lévő 52 hold földjűk. eladó, Értekezhetni I. t. 214. sz. alatt.

Hirdetmény.

templom-útcái háza kedvező fizetési feltételek mellett eladó. — Értekezhetni a tulajdonossal Kossuth-útcái varrógép üzletében. (Görög-udvar.)

Wellisch Vilmos

Csomagoló
papíros lapunk
könyvnyomdájá-
ban kapható.

Nyomatott a »Szentes és Vidéke» könyvnyomda gyorsajtóján Szentesen, 1906

Szentesen. Csak egy napra!

Kedden július 3-án

A VÁSÁRTERÉN

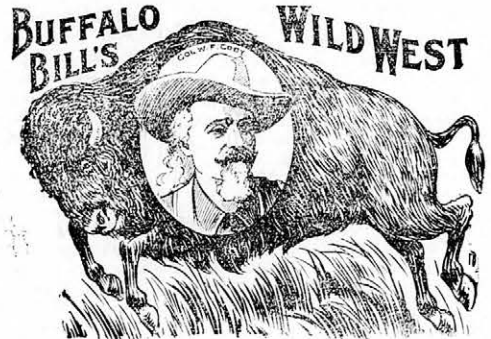
KÉT ELŐADÁS.

Délután 2 órakor. — Este 8 órakor.

Bemenet délután 1-től, este 7 órától.

Az esti előadás semmiben sem különbözik a délutáni előadástól.

Minden ülés vízmentes vászon által van védve.

A Congress of Rough Riders of the World
(a világ legmerészebb lovasai)

CODY W. F. ezredes, „Buffalo Bill“

személyes vezetése és előadása alatt.

aki most Európa országait átutazza, csak a nagy városokban tartózkodva.
3 különvonat. — 500 ló. — 800 ember.

A műsor bírt sok tartalmazó is, naponta kétszer teljesen és visszavonhatatlanul minden rövidítés és kihagyás nélkül adatik elő.

A kiállítás, a legnagyobb nemzetközi katonai karusszal, mely mindig páratlan fog maradni egy rendkívüli összeállítás a világ összes lovasságaiól. Angolország, Észak-Amerika, Oroszország, Arábia, Kuba seregeinek veteránjai, katonai gyakorlatai és hadi manőverekben.

== Ez az egyetlen kiállítás, mely tanít és mulatatt. ==

A legmerészebb lovasoknak nagyszerű egyesítése.

Kozákok, mexikóiak, „cowboysok” és indiánok. Egy csoport japáni „Samurai” antik és modern hadi gyakorlataikkal.

Az express pony Mexikói lovasok és lasszódobók csoportjai. 6 orslóvszék Izari arab lovasok és athletik Orosz kozákok a Kaukázusból. Fiatlú indiánok redvelt mulatagokban. Hargy kell a „Bucking Bronchos”-okra (vadlú) fellépni. A vad lovak legyőzése a lasso által. Egy kalandorok csapatjának megátámadása. Lovassági hadi gyakorlatok és katonai evolúciók. A híres deadwood gyors pósa. A cowgirls négyese löhátón. Az indiánok haditanca, 100 indiánus vörösbőrű.

INDIANS ATTACKING THE OVERLAND MAIL COACH.

A nagyserén színjátékát átalakított mutatvány „A Little Big Horn csata.” Az Egyesült Államok 7. lovasszerd megsemmi-ítése, az amerikai történelmet egy borzasztó tragikus epizódi. Megható előadás ezen háborúnak a vadokkal, 800 indiai, csatározók, katonák és a lovak szerepelnek az érdekes figyelemreméltó hősök Custernek utolsó menekülésének részlete.

A tágas arena este egy külön villamos világítási rendszer által világítottatik ki. Egy egyetlen belépti jegy foljogozati az összes hirdett látványosságoknak megtekintésére.

„BUFFALO BILL” HELYÁRAI:

Első hely 2 kor.; Számosított hely 4 kor.; Fenntartott hely 5 kor.; Pályó-ülés 5 kor. Egész pályó (6 személy részére) 48 korona. — Gyermeknek 10 éven alul fél áraték fizetnek.

Jegyek előre válthatók az 5 és 8 koronás helyekre délelőtt 9 órától, az előadások napján, a rendes áron:

EISLER LAJOS üzletében Kossuth-útcán.

Békés-Csabán július 2-án. — Szegeden július 4-én.